

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- ชลอ ลี้มสุวรรณ และ พรเลิศ จันทร์รัชชกุล. 2547. **อุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งในประเทศไทย.** บริษัทเมจิก ฟับบลิเคชัน จำกัด, กรุงเทพฯ.
- ซัซรี แก้วสุรลิขิต, ธิดารัตน์ น้อยรักษา, สุเมตต์ ปุจฉาการ, เศรษฐพงษ์ เมฆสัมพันธ์ และ วีระพงษ์ คังคี. 2547. รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการสำรวจความหลากหลายเห็ดน้ำทะเล สาหร่ายทะเล เอกโคไคโนเคิร์มและฟองน้ำ บริเวณหมู่เกาะช้าง. ใน รายงานฉบับสมบูรณ์ ชุดโครงการวิจัย เรื่อง การวิจัยศักยภาพทรัพยากรทางน้ำและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ หมู่เกาะช้าง. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชุติมา เพ็ชรประยูร และ ปิยภัค หิรัญรัศ. 2538. **การสกัดสารต้านจุลชีพจากฟองน้ำของไทยชนิดหนึ่ง.** ปรินูญานิพนธ์, คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุติวรรณ เดชสกุลวัฒนา, สุเมตต์ ปุจฉาการ และ รวีวรรณ วัฒนดิลก. 2541. **การศึกษาสารไบโอแอคทีฟเมตาบอไลต์จากแบคทีเรียทะเลที่อาศัยอยู่กับฟองน้ำในประเทศไทย.** รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ดวงพร คันธโชติ. 2537. **อนุกรมวิธานของแบคทีเรียและปฏิบัติการ.** สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ.
- ดวงเพ็ญ ปัทมดิลก และ ลลิตา ลดาวัลย์ ณ อยุธยา. 2537. **การทดสอบฤทธิ์ทางชีวภาพ (การต้านจุลชีพ) ของสารสกัดจากสิ่งมีชีวิตจากทะเล เกาะภูเก็ต.** ปรินูญานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ สุวรรณพินิจ และ ปรีชา สุวรรณพินิจ. 2547. **จุลชีววิทยาทั่วไป.** สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

บพิช จารุพันธุ์ และ นันทพร จารุพันธุ์. 2539. สัตววิทยา. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

_____ และ _____. 2545. สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง I โพรโทซัว ถึง ทาร์ดิกราดา. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

พงษ์เทพ วิไลพันธ์. 2540. จุลชีววิทยาประมง: ห้องปฏิบัติการและวิธีการตรวจวิเคราะห์. ภาควิชาผลิตภัณฑ์ประมง คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พัฒนา สนธิรัตน์, ประไพศรี พิทักษ์ไพรวรรณ, ธนวัฒน์ กำแหงฤทธิรงค์, วิรัช ชูบำรุง และ อุบล คือประโคน. 2537. ธรรมชาติโรคพืชในประเทศไทย. สหมิตรพรินติ้ง, นนทบุรี.

เพิ่มพูน วงศ์อนุสรณ์ และ นันทนา ครุณวการ. 2544. สารที่มีฤทธิ์ต้านจุลชีพจากฟองน้ำทะเล *Xestospongia* sp. ของไทย. ปรินทูนานิพนธ์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2542. จุลชีววิทยาปฏิบัติการ. บริษัทเจ้าพระยาระบบการพิมพ์ จำกัด, กรุงเทพฯ.

รวีวรรณ สังขศิลา, แววดา ทองระอา, พัฒนา ภูมเปี่ยม และ อติสรณ์ มนต์วีเศษ. 2533. การศึกษา สารสกัดของพืชและสัตว์ทะเลบางชนิด. รายงานวิจัย. สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ฤทธิรงค์ พรหมมาศ, พงษ์เทพวิไลพันธ์ และ พันธุ์ทิพย์ วิเศษพงษ์พันธุ์. 2548. การคัดเลือก แบคทีเรียที่ผลิตสารยับยั้งจุลชีพจากฟองน้ำทะเล, น. 318-325. ใน เรื่องเติมการประชุมทาง วิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 43 เล่มที่ 4 (สาขาประมงและการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

วนิดา เลาะศิริ, รวีวรรณ สังขศิลา, อติสรณ์ มนต์วีเศษ, วรณภา กสิฤกษ์, N. Fusetani และ S. Matsunaga. 2537. การศึกษาไบโอแอคทีฟเมตาบอไลต์ของฟองน้ำใน ประเทศไทย. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

- สายสมร ถ้ายอง. 2524. **สารปฏิชีวนะและปฏิกิริยาการต่อต้านจุลินทรีย์**. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, เชียงใหม่.
- สถาพร ดิเรกบุษราคม, สมพร รุ่งกำเนิดวงศ์, อังคณา หิรัญสาลี และลลิตา เรืองเป็น. 2539. **ฤทธิ์ของสารสกัดจากสมุนไพรไทยบางชนิดในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดโรคในกุ้งกุลาดำ**. เอกสารวิชาการ ฉบับที่ 7/2539, สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง. 7 น.
- _____, เครือวัลย์ อ่อนทอง, สมพร รุ่งกำเนิดวงศ์ และ นิพัทธ์ โชติการ. 2540. **ฤทธิ์ของสารสกัดจากสมุนไพรบางชนิดต่อเชื้อไวรัสที่ทำให้เกิดโรคตัวแดงดวงขาวในกุ้งกุลาดำ**, น. 145-150. ใน การประชุมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 35. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุนทรียา ทิพย์มณี และ สุธทธิทิพย์ อนันมบุตร. 2545. **สารต้านจุลชีพของฟองน้ำทะเล TR 402-05 จากจังหวัดตรัง**. ปรินูญานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเมตต์ ปุจฉาการ, สุชา มั่นคงสมบูรณ์, ธิดารัตน์ น้อยรักษา และ พิชัย สนแจ้ง. 2547. **การศึกษาความหลากหลายของชนิดสัตว์ทะเลในแนวปะการังในภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี)**. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2549. **รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์โครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ เล่มที่ 3 ความหลากหลายทางชีวภาพระบบนิเวศทะเลและชายฝั่ง เล่มที่ 3**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- อาทิตยา ไทพาณิชย์ และ ปรรธนา อาณัติวงศ์. 2545. **สารต้านจุลชีพของฟองน้ำทะเล SC 602-02 จากเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี**. ปรินูญานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Acar, J.F. and F.W. Goldstein. 1996. Disk susceptibility test, pp.1-51. In V. Lorian, ed. **Antibiotics in Laboratory Medicine**. Williams & Wilkins, Maryland.

- Amnuoypol, S., K. Suwanborirux, S. Pummanguta, A. Kubo, C. Tanaka and N. Saito. 2004. Chemistry of renieramycins part 5 structure elucidation of renieramycin type derivatives o, q, r and s from Thai marine sponge *Xestospongia* species pretreated with potassium cyanide. **J. Nat. Prod.** 67: 1023-1208.
- Anand, T.P., A.W. Bhat, Y.S. Shouche, U. Roy, J. Siddharth and S.P. Sarma. 2006. Antimicrobial activity of marine bacteria associated with sponges from the waters off south east India. **Microbiol. Research.** 161: 252-262.
- Andersen R.J. and D.E. Williams. 2000. Pharmaceuticals from the sea, pp. 55-79. In R.E. Hester and R.M. Harrison, eds. **Chemistry in the Marine Environment.** Royal Society of Chemistry, Cambridge.
- Andriole, V.T. 1999. Current and future antifungal therapy: new targets for antifungal agents. **J. Antimicrob. Chemother.** 44: 151-162.
- Arai, T., K. Yazawa, Y. Mikami, A. Kubo and K. Takahashi. 1976. Isolation and characterization of satellite antibiotics, mimosamycin, and chlorocarcins from *Streptomyces lavendulae*, streptothricin source. **J. Antibiot.** 19: 398-407.
- Balbin-Oliveros, M., R.A. Edrada, P. Proksch, V. Wray, L. Witte and R.W.M. Van Soest. 1998. A new meroditerpenoid dimer from an undescribed Philippine marine sponge of the genus *Strongylophora*. **J. Nat. Prod.** 61: 948-952.
- Belarbi, E.H., A.C. Gomez, Y. Chisti, F.G. Camacho and E.M. Griima. 2003. Producing drugs from marine sponges. **Biotechnology Advances.** 21: 585-598.
- Bergquist, P.R. 1978. **Sponges.** Hutchinson, London.

- Bewley, C.A., N.D. Holland and D.J. Faulkner. 1996. Two classes of metabolites from *Theonella swinhoei* are localized in distinct populations of bacterial symbionts. **Experientia**. 52: 716-722.
- Blunt, J.W., B.R. Copp, M.H.G. Munro, P.T. Northcote and M.R. Prinsep. 2006. Marine natural products. **Nat. Prod. Rep.** 23: 26-78.
- Bultel-Ponce, V., C. Debitus, J.-P. Berge, C. Cercean and M. Guyot. 1998. Metabolites from the sponge-associated bacterium *Micrococcus luteus*. **Mar. Biotechnol.** 6: 233-236.
- _____, J.-P. Berge, C. Debitus, J.-L. Nicolas and M. Guyot. 1999. Metabolites from the sponge-associated bacterium *Pseudomonas* species. **Mar. Biotechnol.** 1: 384-390.
- Calcul, L., A. Longeon, A.A. Mourabit, M. Guyot and M. Bourguet-Kondracki. 2003. Novel alkaloids of the aaptamine class from an Indonesian marine sponge of the genus *Xestospongia*. **Tetrahedron**. 59: 6539–6544.
- Capon, R.J., J. Ford, E. Lacey, J.H. Gill, K. Heiland and T. Friedel. 2002. Phoriospongia A and B: two new nematocidal depsipeptides from the Australian marine sponges *Phoriospongia* sp. and *Callyspongia bilamellata*. **J. Nat. Prod.** 65: 358-363.
- Chang, C.F. 1987. Multifunctional diterpenoid from moving sponge *Acanthella* spp. **J. Am. Chem. Soc.** 109: 6119-6123.
- Choudhury, S., P. Pattnaik, A. Sree, M. Bapuji and S.C. Mukherjee. 2003. Antibacterial activity of sponge extracts against fish pathogens. **Aquaculture Research**. 34: 1075-1077.
- Crews, P. and B. Harrison. 2000. New triterpene-ketides (merotriterpenes), haliclotriol A and B, from an Indopacific *Haliclona* Sponge. **Tetrahedron**. 56: 9039-9046.

- De Rosa, S., A.D Giulio, G. Tommonaro, S. Popov and A. Kujumgiev. 2000. A β - amino acid containing tripeptide from a *Pseudomonas-Alteromonas* bacterium associated with a black sea sponge. **J. Nat. Prod.** 63: 1454-1455.
- Donia M. and M.T. Hamann. 2003. Marine natural products and their potential applications as anti-infective agents. **Infectious Diseases.** 3: 338-348.
- Edrada, R.A., P. Proksch, V. Wray, R. Christ, L. Witte and R.W.M. Van Soest. 1996. Bioactive isoquinoline quinone from an undescribed Philippine marine sponge of the genus *Xestospongia*. **J. Nat. Prod.** 59: 973-976.
- Elyakov, G.B., T. Kuznetsova, V.V. Mikhailov, I.I Mal'tsev, V.G. Voinov and S.A. Fedoreyer. 1991. Brominated diphenyl ethers from a bacterium associated with the sponge *Dysidea* sp. **Experientia.** 47: 632.
- Endo, T., M. Tsuda, T. Okada, S. Mitsuhashi, H. Shima, K. Kikuchi, Y. Mikami, J. Fromont and J. Kobayashi. 2004. Nagelamides A-H, new dimeric bromopyrrole alkaloids from marine sponge *Agelas* species. **J. Nat.Prod.** 67: 1262-1267.
- Faulkner, D.J. 2000 a. Highlights of marine natural products chemistry (1972-1999). **Nat. Prod. Rep.** 17: 1-6.
- _____ . 2000 b. Marine natural products. **Nat. Prod. Rep.** 17: 7-55.
- _____ . 2001. Marine natural products. **Nat. Prod. Rep.** 18: 1-49.
- _____ . 2002. Marine natural products. **Nat. Prod. Rep.** 19: 1-48.
- Fenical, W. 1993. Chemical studies of marine bacteria: developing a new resource. **Chem. Rev.** 93: 1673-1683.

- Fenical, W. 2002. Marine microbial biodiversity and drug discovery. **Natural Products from Marine Microorganism**. An International Symposium held under auspices of the European Society for Marine Biotechnology 19-22 June 2002. Greifswald, Germany.
- _____. and P.R. Jensen. 1993. Marine microorganisms: a new biomedical resource, pp. 419-458. In H. Attaway and O.R. Zaborsky, eds. **Marine Biotechnology Volume 1 : Pharmaceutical and Bioactive Natural Product**. Plenum Press, New York.
- Fernandez-Chimeno, R.I., L. Canedo, F. Espliego, D. Gravalos, F. De La Calle and J.L. Fernandez-Puentes. 2000. IB-96212, a novel cytotoxic macrolide produced by a marine *Micromonospora*. I. taxonomy, fermentation, isolation and biological activities. **J. Antibiot.** 53:474-478.
- Fontana, A., P. Cavaliera, S. Wahidulla, C.G. Naik and G. Cimino. 2000. A new antitumor isoquinoline alkaloid from the marine nudibranch *Jorunna funebris*. **Tetrahedron.** 56: 7305-7308.
- Frincke, J.M. and D.J. Faulkner. 1982. Antimicrobial metabolites of the sponge *Reniera* sp. **J. Am. Chem. Soc.** 104: 265-269.
- Gaspar, H., S.S. Feio, A.I. Rodrigues and R.W.M. Van Soest. 2004. Antifungal activity of (+)-curcuphenol, a metabolite from the marine sponge *Didiscus oxeata*. **Mar. Drugs.** 2: 8-13.
- Gochfeld D.J. and M.T. Hamann. 2001. Isolation and biological evaluation of filiformin, plakortide f, and plakortone g from the Caribbean sponge *Plakortis* sp. **J. Nat. Prod.** 64: 1477-1479.
- Gross, H., S. Kehraus, G.M. König, G. Woerheide and A.D. Wright. 2002. New and biologically active imidazole alkaloids from two sponges of the genus *Leucetta*. **J. Nat. Prod.** 65: 1190-1193.

- Harper, M.K., T.S. Bugni, B.R. Copp, R.D. James, B.S. Lindsay, A.D. Richardson, P.C. Schnabel, D. Tasdemir, R.M. VanWagoner, S.M. Verbitski and C.M. Ireland. 2001. Introduction to the chemical ecology of marine natural products, pp. 3-47. *In* J.B. McClintock and B.J. Baker eds. **Marine Chemical Ecology**. CRC Press, New York.
- Hattori, T., K. Adachi and Y. Shizuri. 1997. New agelasine compound from the marine sponge *Agelas mauritiana* as an antifouling substance against macroalgae. **J. Nat. Prod.** 60: 411-413.
- _____, _____ and _____. 1998. New ceramide from marine sponge *Haliclona koremella* and related compounds as antifouling substances against macroalgae. **J. Nat. Prod.** 61: 823-826.
- Hirata, Y. and D. Uemura. 1986. Halichondrins-antitumor polyether macrolides from a marine sponge *Halichondria okadai*. **Pure Appl. Chem.** 58: 701-710.
- Honma, K., M. Tsuda, Y. Mikami and J. Kobayashi. 1995. Aplysillamides A and B, new antimicrobial guanidine alkaloids from the Okinawan marine sponge *Psammoplysilla Porea*. **Tetrahedron.** 51: 3745-3789.
- Hooper, J. N.A. and R.W.M. Van Soest. 2002. **Systema Porifera: A Guide to the Classification of Sponges Volume 1: Introduction and Demospongiae**. Plenum Publications, New York.
- Ireland, C.M., B.R. Copp, M.P. Foster, L.A. McDonald, D.C. Radisky and J.C. Swersey. 1993. Biomedical potential of marine natural products, pp. 1-43. *In* H. Attaway and O.R. Zaborsky, eds. **Marine Biotechnology Volume I : Pharmaceutical and Bioactive Natural Product**. Plenum Press, New York.

- Jares-Erijman, E.A., R. Sakai and K.L. Rinehart. 1991. Crambescidins: new antiviral and cytotoxic compounds from the sponge *Crambe crambe*. **J. Org. Chem.** 56: 5712-5715.
- Jayatilake, G.S., M.P. Thornton, A.C. Leonard, J.E. Grimwade and B.J. Baker. 1996. Metabolites from an Antarctic sponge-associated bacterium, *Pseudomonas aeruginosa*. **J. Nat. Prod.** 59: 293-296.
- Jha, R.K. and X. Zi-rong. 2004. Biomedical compounds from marine organisms. **Mar. Drugs.** 2: 123-146.
- Kehraus, S., G.M. König and A.D. Wright. 2002. Leucamide a: a new cytotoxic heptapeptide from the Australian sponge *Leucetta microraphis*. **J. Nat. Prod.** 67: 4989-4992.
- Kelecom, A. 2002. Secondary metabolites from marine microorganism. **An. Acad. Bras. Cienc.** 74: 151-170.
- Kijjoa, A. and P. Sawangwong. 2004. Drugs and cosmetics from the sea. **Mar. Drugs.** 2: 73-82.
- Kirsch, G., G.M. König, A.D. Wright and R. Kaminsky. 2000. A new bioactive sesterterpene and antiplasmodial alkaloids from the marine sponge *Hyrtilos cf. erecta*. **J. Nat. Prod.** 63: 825-829.
- Kitagawa, I., M. Kobayashi, T. Katori and M. Yamashita. 1990. Absolute stereostructure of swinolide a, a potent cytotoxic macrolide from the Okinawan marine sponge *Theonella swinhoei*. **J. Am. Chem. Soc.** 112: 3710- 3712.
- Kotpal, R.L. 1978. **Porifera**. 7th ed. Rastogi Publications, India.

- Kuniyoshi, M. and T. Higa. 2001. Recent developments on antimicrobial metabolites from marine sponge, pp. 21-83. *In* M. Fingerman and R. Nagabhushanam, eds. **Recent Advances in Marine Biotechnology, Volume 6 Bio-Organic Compounds: Chemistry and Biomedical Applications**. Science Publishers, Inc., Enfield.
- Lang, S., W. Beil, H. Tokuda, C. Wicke and V. Lurtz. 2004. Improved production of bioactive glucosylmannosyl-glycerolipid by sponge-associated *Microbacterium* species. **Mar. Biotechnol.** 6: 152-156.
- Lee, Y.K., J. Lee and H.K. Lee. 2001. Microbial symbiosis in marine sponges. **J. Microbiol.** 39: 254-264.
- Lim, Y.J., H.S. Park, K.S. Im, C. Lee, J. Hong and M.Y. Lee. 2001. Additional cytotoxic polyacetylenes from the marine sponge *Petrosia* species. **J. Nat. Prod.** 64: 46-53.
- Linnington, R.G., M. Robertson, A. Gauthier, B.B. Finlay, J.B. MacMillan, T.F. Molinski, R.M.S. Van Soest, and R. J. Andersen. 2006. Caminosides b-d, antimicrobial glycolipids isolated from the marine sponge *Caminus sphaeroconia*. **J. Nat. Prod.** 69: 173-177.
- Liu, H., Y. Mishima, T. Fujiwara, H. Nagai, A. Kitazawa, Y. Mine, H. Kobayashi, X. Yoa, J. Yamada, T. Oda and M. Namikoshi. 2004. Isolation of araguspongine m, a new stereoisomer of an araguspongine/xestospongine alkaloid, and dopamine from the marine sponge *Neopetrosia exigua* collected in Palau. **Mar. Drugs.** 2: 154-163.
- Martin, M.F. and P. Liras. 1989. Organization and expression of genes involved in the biosynthesis of antibiotics and other secondary metabolites. **Annu. Rev. Microbiol.** 43: 173-206.

- Matsunaga, S., S. Nishimura and N. Fusetani. 2001. Two new antimicrobial lysoplasmanylinositols from the marine sponge *Theonella swinhoei*. **J. Nat. Prod.** 64: 816-818.
- McCaffrey, E.J. and R. Endean. 1985. Antimicrobial activity of tropical and subtropical sponges. **Mar. Biol.** 89: 1-8.
- McConnell, O.J., R.E. Longley and F.E. Koehn. 1994. The discovery of marine natural products with therapeutic potential, pp.109-174. In V.P. Gullo, ed. **The Discovery of Natural Products with Therapeutic Potential**. Butterworth-Heinemann, Boston.
- Nakao, Y., T. Shiroyiwa, S. Murayama, S. Matsunaga, Y. Goto, Y. Matsumoto and N. Fusetani. 2004. Identification of renieramycin a as an antileishmanial substance in a marine sponge *Neopetrosia* sp. **Mar. Drugs.** 2: 55-62.
- Namikoshi, M., S. Susuki, S. Meguro, H. Nagai, Y. Koike, A. Kitazawa, H. Kobayashi, T. Oda and J. Yamada. 2004. Manoalide derivatives from a marine sponge *Luffariella* sp. collected in Palau. **Fisheries Science.** 70: 152-158.
- Nishimura, S., S. Matsunaga, S. Yoshida, Y. Nakao, H. Hirota and N. Fusetani. 2005. Structure-activity relationship study on 13-deoxytedanolide a highly antitumor macrolide from the marine sponge *Mycale adhaerens*. **Bioorg. Med. Chem.** 13: 455-462.
- Nybakken, J.W. 2001. **Marine Biology : An Ecological Approach**. 5th ed. Addison Wesley Longman, Inc., San Francisco.
- Oku, N., S. Matsunaga, R.W.M. Van Soest and N. Fusetani. 2003. Renieramycin j, a highly cytotoxic tetrahydroisoquinoline alkaloid, from a marine sponge *Neopetrosia* sp. **J. Nat. Prod.** 66: 1136-1139.

- Osinga, R., E. Armstrong, J.G. Burgess, F. Hoffmann, J. Reitner and G. Schuman-Kindel. 2001. Sponge-microbe associations and their importance for sponge bioprocess engineering. **Hydrobiologia**. 461: 55-62.
- Ovechkina, Y.Y., R.K. Pettit, Z.A. Cichacz, G.R. Prtitt and B.R. Oakley. 1999. Unusual antimicrotubule activity of the antifungal agent spongistatin 1. **Antimicrob. Agents Chemother.** 43: 1993-1999.
- Pabel, C.T., J. Vater, C. Wilde, P. Franke, J. Hofemeister, B. Adler, G. Bringmann, J. Hacker and U. Hentschel. 2003. Antimicrobial activities and matrix-assisted laser desorption/ionization mass spectrometry of *Bacillus* isolates from the marine sponge *Aplysina aerophoba*. **Mar. Biotechnol.** 5: 424-434.
- Patil, A.D., N.V. Kumar, W.C. Kokke, M.F. Bean, A.J. Freyer, de C. Brosse, S. Mai, A. Truneh, D.J Faulkner, B. Carte, A.L. Breen, R.P. Hertzberg, R.K. Johnson, J.W. Westley and B.C.M. Potts. 1995. Novel alkaloids from the sponge *Batzella* sp.: inhibitors of HIV gp 120-human CD4 binding. **J. Org. Chem.** 60: 1183-1188.
- Peng, J., S.G. Franzblau, F. Zhangb and M.T. Hamanna. 2002. Novel sesquiterpenes and a lactone from the Jamaican sponge *Myrmekioderma styx*. **Tetrahedron Lett.** 43: 9699-9702.
- Petchprayoon, C. 2000. **Secondary Metabolites of *Streptomyces* Strains AAR 1-1 and AAR 14 Associated with Marine Sponges.** M.S. Thesis. Chulalongkorn University.
- Plubrukarn, A. 1993. **Bioactive Constituents from a Thai Sponge, *Reniera* sp..** M.S. Thesis. Chulalongkorn University.

- Plubrukarn, A., D.W. Smith, R.E. Cramer and B.S. Davidson. 1997. (2*E*,9*E*)-pyronaamidine 9-(*N*-methylimine), a new imidazole alkaloid from the northern Mariana Islands sponge *Leucetta* sp. cf. *chagosensis*. **J. Nat. Prod.** 60: 712-715.
- Proksch, P., R.A. Edrada and R.Ebel. 2002. Drugs from the seas-current status and microbiological implications. **Appl. Microbiol. Biotechnol.** 59: 125-134.
- Phuwapraisirisan, P., S. Matsunaga, R.W.M. Van Soest and N. Fusetani. 2004. Shinsonofuran, a cytotoxic furanosesterterpene with a novel carbon skeleton, from the deep-sea sponge *Stoeba extensa*. **Tetrahedron Lett.** 45: 2125-2128.
- Ramm, W., W. Schatton, I. Wagner-Dobler, V. Wray, M. Nimtz, H. Tokuda, F. Enjyo, H. Nishino, W. Beil, R. Heckmann, V. Lurtz and S. Lang. 2004. Diglycosyl-glycerolipids from the marine sponge-associated *Bacillus pumilus* strain AAS3: their production, enzymatic modification and properties. **Appl. Microbiol. Biotechnol.** 64: 497-504.
- Rifai, A., A. Fassouane, A. Kijjoa and R.W.M. Van Soest. 2004. Antimicrobial activity of untenospongins B, a metabolite from the marine sponge *Hippospongia communis* collected from the Atlantic Coast of Morocco. **Mar. Drugs.** 2: 147-153.
- Schmidt, E.W., C. Raventos-Suarez, M. Bifano, A.T. Menendez, C.R. Fairchild and D.J. Faulkner. 2004. Scleritodermin a, a cytotoxic cyclic peptide from the Lithistid sponge *Scleritoderma nodosum*. **J. Nat. Prod.** 67: 475-478.
- Scott, V.R., R. Boehme and T. R. Matthews. 1988. New class of antifungal agents: jaspilakinolide a cyclodepsipeptide from the marine sponge, *Jaspis* species. **Antimicrob. Agents Chemother.** 32: 1154-1157.
- Sera, Y., K. Adachi and Y. Shizuri. 1999. A new epidioxy sterol as antifouling substance from a Palauan marine sponge, *Lendenfeldia chondrodes*. **J. Nat. Prod.** 62: 152-154.

- Stierle, A.A., J.H. Cardellina II and F.L. Singleton. 1988. A marine *Micrococcus* produces metabolites ascribed to the sponge *Tedania ignis*. **Experientia**. 44: 1021.
- _____, _____ and _____. 1991. Benzothiazoles from a putative bacterial symbiont of the marine sponge *Tedania ignis*. **Tetrahedron Lett.** 37: 4847-4848.
- Suwanborirux K., S. Amnuoypol, A. Plubrukarn, S. Pummangura, A. Kubo, C. Tanaka and N. Saito. 2003. Chemistry of renieramycins. part 3. isolation and structure of stabilized renieramycins type derivatives possessing antitumor activity from Thai sponges *Xestospongia* species, pretreated with potassium cyanide. **J. Nat. Prod.** 66: 1441-1446.
- Torres, Y.R., R.G.S. Berlinck, G.G.F. Nascimento, S.C. Fortier, C. Pessoa and O. De Moraes. 2002. Antibacterial activity against resistant bacteria and cytotoxicity of four alkaloid toxins isolated from the marine sponge *Arenosclera brasiliensis*. **Toxicol.** 40: 885-891.
- Wallace, R.W. 1997. Drugs from the sea: harvesting the results of aeons of chemical evolution. **Molecular Medicine Today**. 291-295.
- Wicke, C., M. Huners, V. Wray, M. Nimtz, U. Bilitewski and S. Lang. 2000. Production and structure elucidation of glyco-glycerolipids from a marine sponge-associated *Microbacterium* species. **J. Nat. Prod.** 63: 621-626.
- Wilkinson, C.R. 1978. Microbial associations in sponges. II. numerical analysis of sponge and water bacterial populations. **Mar. Biol.** 49: 169-176.